

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka\May_Karl-Ibn_El_Amm.pdb

PDB Name: Karl May - Ibn El 'Amm
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 27.9.2007
Modification Date: 27.9.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Karl May

IBN EL 'AMM

Mayawara
Privátna edícia, Ing. Milan Ostatník, Humenné
2005

Der gute Kamerad, Spemanns Illustrierte Knaben-Zeitung, 8. januar

1887.

Ibn el 'amm

Od P. van der Löwena (Karla Maya)

Bola to pomerne dlhá výprava Habanijských Arabov a černochoch kmeňa Forri, ktorá sa pohybovala vo vádi Salamat, oproti vrcholkom Džebel Marra. Všetci títo čierni alebo tmavohnedí muži sedeli na osloch, pretože v Sudáne nie je ľava, tento "koráb púšte", príliš rozšírená.

Vpredu jazdil udatný Rakab es Seraf, čo značí "Krk žirafy"; toto meno dostal kvôli svojmu neobyčajne dlhému krku. Tento muž bol poslom mahdího a chcel svoju skupinu priviesť k známemu Šéch el Obedovi, mahdího švagrovi.

Kvôli nočnému chladu vyrazila karavána už pred východom slnka, deň sa ešte nezačal a tak veriaci ešte nevykonali svoju rannú modlitbu.

Tu popohňal Es Ssaghir, "Malý", svoje zvieratá k vodcovi karavány. Tento chlapík vďačil za svoje meno malej, trpasličej postave, bol však známy ako odvážny muž a jazdil na jedinom koni tejto karavány, na onom slávnom garbanim, ktorých na východ od Čadského jazera nie je až tak veľa.

"Pozri!", povedal Es Ssaghir, ukazujúc dopredu, kde sa medzi skalami, vystupujúcimi oproti sebe, ukázal svetlý pás obzoru; "bližie sa ranná zora, teda čas, kedy má Saba bej najväčší hlad. Nemali by sme byť opatrní a radšej zostať táboriť, kým opäť nezalezie do brlohu?"

Saba bej je lev. Obyvateľ tohto kraja sa chráni vysloviť meno leva nahlas. Verí totiž, že zvieratá by to začulo a týmto by ho k sebe privolal. Preto Rakab es Seraf urobil rukou výstražné znamenie a ticho odpovedal:

"Dachel Alláh - pre boha živého! Nehovor tak nahlas, ináč pribehne Pán zemetrasenia a vezme nás oboch zo sedla! Zrejme tu má niekde nablízku svoj brloh, preto musíme toto miesto celkom potajomky obísť. Povedz ľuďom, že nesmú robiť žiaden hluk a nech sa modlia prvé slová štyridsiatej ôsmej súry!"

Es Ssaghir vykonal tento rozkaz a čoskoro všetky pery šepkali:

"Veru sme ti dali dosiahnuť úspech zreteľný, aby si zvedel, že Boh ti odpustil tvoje viny predošlé i neskoršie a že dobrodenie svoje k tebe dovŕšil a že ťa vedie cestou priamou a že Boh ti pomáha svojou ochranou mocnou..."

Tak postupovala karavána bezhlučne ďalej. Brehy v tomto čase bezvodého vádi sa opäť zúžili. Stúpali strmo nahor a ostrou zákrutou uzatvárali jazdcov výhľad dopredu.

Tu sa náhle ozval onen hlboký rev, ktorý začína chrapľavo, rýchlo dosiahne desivú silu a napokon sa stráca v hromovom rachote - rev leva. Arabi mu hovoria er rad, čiže hrom a leva nazývajú Pánom zemetrasenia.

Všetci, muži i zvieratá sa otriasli.

"Alláh akbar, Alláh kerím - Boh je veľký, Boh je milostivý," volali v zmltku jeden cez druhého, "kavám, kavám - rýchlo, rýchlo, cválajte odtiaľto!"

V najbližšom okamihu uháňali jazdci v húfe preč, až naložené zvieratá, ktoré mali so sebou, ich sotva stačili nasledovať. Hlas leva vyvolal mnohonásobnú ozvenu, takže sa nevedelo presne, odkiaľ zaznel; či spredu, či zozadu, alebo z niektorej zo strán vystupujúcich skalnatých brehov.

Keď mali utekajúci jazdci zákrutu za sebou, vádi sa rozšírilo a vpredu, kde sa ľavý breh znižoval, zazreli vzplanúť prvé lúče rannej zory. To je čas fáthy, prvej modlitby, ktorú nesmie zmeškať žiaden pravý veriaci, ani ju vykonať neskoršie.

Preto Rakab es Seraf zastavil svoje zviera, napriek strachu, ktorý všetkých ovládol, a zvolal zvučným hlasom :
"Hai es salláh - hor sa k modlitbe! Eš šems, svetlo dňa, stúpa nahor. Vzdajte Alahovi úctu, lebo on stvoril svetlo i nás!"

Rakab zoskočil z osla a ostatní nasledovali jeho príklad. Pokľakol, otočil tvár k Mekke, pohybom rúk napodobnil umývanie a nahlas sa modlil fáthu, prvú súru koránu, ktorú po ňom ostatní muži opakovali. Zvieratá, sotva lapajúce dych, ticho stáli; nákladné osly v blízkosti trnitého mimózového krovia, rastúceho na úpätí ľavého brehu, kde úzka rokľina vybiehala do skaly. Boli nanajvýš nepokojné a triasli sa pod ťarchou nákladu, čo však pobožní a horliví modlitebníci nespozorovali.

Vo viachlasnom zbore zaznela modlitba:

"V mene Boha milosrdného! Chvála Bohu, Pánovi ľudstva všetkého, milosrdnému, ktorý vládne v dňoch posledného súdu! Tebe chceme slúžiť a teba úpenlivo prosíme, aby si nás viedol priamou cestou, cestou tých, ktorí sa tešia milosti tvojej a nie cestou tých, na ktorých sa hneváš, ani..."

Ďalej sa kľachiaci muži vo svojej modlitbe nedostali. Vzmienenom mimózovom hústí nastal hneď od začiatku akýsi tichý pohyb a v tom okamihu zaznel hrozný rev opäť, z bezprostrednej blízkosti a tentoraz nie z jedného, ale z hrdiel viacerých levov.

Chvíľu panovalo najhlbšie ticho. Muži stuhli od hrôzy. Potom ako prvý vyskočil zo zeme černocho Er Rih a vrieskal :

"Ma uhna, ma uhna, madád - pomoc, pomóóó! Utekajte, utekajte!"

Hnal sa preč. Ale hromžiac zaznel hlas vodcu karavány a predriekavača Rakaba:

"... ani nie cestou pomätencov!"

Dokončil teda modlitbu ako pravý moslim, ktorý verí v kismet, napriek obrovskému nebezpečenstvu; a tento príklad zapôsobil tak, že ostatní tieto slová po ňom zopakovali. Pravdaže, to sa nedialo v slávnostnom pokoji, ale hneď všetci povyskakovali a v strachu sa zmätene rozutekali.

Tento ich strach bol úplne oprávnený, lebo jeden obrovský lev sa mohutným skokom hodil na jedného z oslov, strhol ho k zemi a jediným hryznutím mu s praskotom rozdrvil väzy. Levica, ktorá silou svojich údov za ním skoro vôbec nezaostávala, sa práve vrhla na druhého osla; ten jej chcel uniknúť bojazlivým skokom. A druhý, už skoro celkom odrastený lev, vystúpil v tej istej chvíli z hústiny a hľadájac si svoju obeť, vyrazil v majestátnom, sebavedomom postoji hlboký, vyzývavý rev. V pozadí sa sem plazila mladá, ale predsa už veľmi silná levica, k ďalšiemu zvieraťu, ktoré zo strachu pred nebezpečím práve skočilo do krovia.

Prepad levov

Bojazlivému černochovi Er Rihovi sa viedlo takisto. Práve utekal ako posadnutý pred starým levom a dostal pri tom od jedného osla, ktorý vzadu prudko vyskočil do výšky, až sa jeho ťažký náklad vymrštil zo sedla; taký úder do hrude, že sa zrútil na zem. Hneď na to sa na neho vrhol lev.

Divoká scéna, odohrávajúca sa v tejto chvíli, sa vymyká akémukoľvek opisu. Ľudia i zvieratá pobehovali v divom zmätku dookola. Tí vpredu boli povalení a podupaní kopytami tých druhých. Každý, kto mal hlas, volal, kričal, reval, bedákal a klial zo všetkých síl. Obyvatelia juhu nie sú takí chladnokrvní a duchapritomní ako severania. Aby sa podľa spôsobu slávnych lovcov levov, Julesa Gérarda a Gordona Cumminga, postavil jeden muž odvážne, so sebadôverou a so spoľahlivou puškou, kráľovi zvierat na odpor; to bolo týmto ľuďom čosi neznáme a nepochopiteľné. Ostatne, muži z tejto karavány boli vyzbrojení iba starými luntovkami a kresadlovými puškami; teda zbraňami nanajvýš nepostačujúcimi proti takýmto zvieratám.

Iba dvaja z nich nestratili svoju rozvahu; totiž udatný Rakab, "Krk žirafy" a Es Ssaghir, "Malý". Ten vyskočil na svojho koňa, aby ho všetci videli a zvolal mocným hlasom :

"Neutekajte, ó mužovia, ó hrdinovia! Ostaňte stáť, vy darebáci, vy zbabelci, vy psi! Vezmite svoje zbrane, miláčikovia Alahovi, vy udatní, vy úbožiaci! Strieľajte na Ibn el'amma! Prišiel sem so svojou sultánou a oboma deťmi, aby zožral nás i naše osly. Alláh jenahrl hasa šejtán - Alah nech zatratí týchto diablov!"

Ibn el'amm značí asi toľko, čo "bratanec z otcovej strany". Takto tu nazývajú leva, keď sa boja vysloviť nahlas jeho vlastné meno. "Malý" pricválal pred starého leva, ktorý práve odhryzol černochovi hlavu; zoskočil z koňa, namieril hlaveň svojej zbrane pred oko šelmy a stisol kohútik - zároveň okamžite odskočil nabok. Mocné zviera sebou trhlo, zostalo chvíľu nehybné, potom spadlo a vystrelo údy - bolo mŕtve. Zdvihol sa neopísateľný jasot. Príklad "Malého" silne zapôsobil. Utekajúci muži sa pozbierali a pripravili k útoku.

"Ibn el'amm je mŕtvy! Hamdullilah - Alahovi buď chvála", volali ľudia, "usmrťte jeho sultána a jeho deti! Postrieľajte celú tú zberbu!"

Jeden druhého strkali dopredu; staré búchačky začali dymiť, výstrely praskali, guľky hvízdali. Prirodzene, spomedzi dvadsiatich mohla zasiahnuť iba jedna; ale ľudia sa zmocnili bojová horúčka a všetci verili, že Alah im ich osudy zaznamenal v knihe života. Držali sa teda statočne.

Pravdaže, bol to hrozný boj. Viacerých mužov šelmy usmrtili, mnohí z nich boli ťažko, či ľahšie zranení; napokon ale predsa levy - so zle rozstrieľanou kožou - klesli mŕtve na bojisku. Žiadnemu z útočníkov nemohol Es Ssaghir potvrdiť, že práve ten vystrelil smrteľnú ranu, pretože levica a deti "bratanca z otcovej strany" zahynuli skôr na veľkú stratu krvi, ktorú im spôsobili početné zranenia.

Teraz sa víťazi vrhli na premožených, trhali nimi, šliapali a pľuvali po nich a častovali ich všetkými možnými nadávkami, na ktoré je arabská reč tak bohatá. Mŕtvych pochovali a prikryli kameňmi, aby sa k nim nedostal El būdž, mohutný orlosup a nezožral ich; ranených obviazali. Kožu troch levov rozrezali na mnoho kusov, aby každý víťaz

dostal jeden z nich na pamiatku. Es Ssaghir ale dostal kožu Ibn el 'amma, pretože toho zložil on sám. Bola to trofej, pod váhou ktorej sa jeho nákladný osol statočne zapotil. Ostatné zvieratá to mali ľahšie.

Keď sa potom neskôr karavána dostala na svoje miesto určenia, toto dobrodružstvo sa, prirodzene, vyzvonilo vo všetkých tónoch. A keď sa o tom dopočul mahdí Mohamed Achmed, zamyslel sa a riekol:

"Ten nešťastník, černoch Er Rih, bol ako vzduch; zbabelý, a myslel len na útek. Musel zomrieť, pretože nedokončil svoju modlitbu. Pri poslednom súde sa zrúti z mosta skúšky do pekla. Rakab es Seraf je však udatný vodca. Povýšim ho na mylázima, poručíka. A hrdina Es Ssaghir je síce malý postavou, ale veľký svojou odvahou. Vstúpi do mojej osobnej stráže a bude nosiť čestné meno Abú el bundukija, Otec pušky, až kým ho Alah k sebe nepovolá. Fi aman Alláh - Boh nech ho ochraňuje!"

Poznámka prekladateľa :

Karl May publikoval poviedku IBN EL 'AMM pod pseudonymom P. van der Löwen. V privatej edícii prinášame čitateľom a priaznivcom Karla Maya túto poviedku vôbec po prvýkrát, doteraz nikdy česky ani slovensky nevyšla.

Karl May

IBN EL 'AMM

Z nemeckého originálu "Ibn el 'amm, von P. van der Löwen (Karl May)": v časopise DER GUTE KAMERAD, Spemanns Illustrierte Knaben-Zeitung, 8. Januar 1887; preložil Ing. Milan Ostatník. Jazyková úprava: prekladateľ.

Translation © 2005

Privatej edícia M A Y A W A R A, zv. II.

1., neskrátené vydanie